

"שלא ברכו בתורה תחילה"

מסכת בבא מציעא דף פה: (ומסכת נדרים דף פא.)

אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (ירמיהו ט: יא) מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגדה על מה אבדה הארץ? דבר זה אמרו חכמים ולא פירשוהו, אמרו נביאים ולא פירשוהו, עד שפרשו הקב"ה בעצמו, שנאמר (שם) ויאמר ה' על עזבם את תורת אשור נתתי לפניהם [ולא שמעו בקולי ולא הלכו בה], אמר רב יהודה אמר רב שלא ברכו בתורה תחילה

מסכת יומא דף ט:

מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים

רש"י שם ד"ה שלא ברכו

... וכיון דלא מברכי גליא דעתייהו שאינה מתנה חשובה להם

ר"ן מסכת נדרים דף פא.

... כלומר שלא היתה התורה חשובה בעיניהם כל כך שיהא ראוי לברך עליה, שלא היו עוסקים בה לשמה, ומתוך כך היו מזלזלים בברכתה

ב"ח אורח חיים סימן מז

... נתן הקב"ה תורת אמת לישראל במתנה שלא תשתכח מאתנו כדי שתתדבק נשמתנו וגופינו ברמ"ח איברים ושס"ה גידין ברמ"ח מצוות עשה ושס"ה לא תעשה שבתורה... אבל עתה שעברו חוק זה שלא עסקו בתורה כי אם לצורך הדברים הגשמיים להנאתם לידע הדינים לצורך משא ומתן גם להתגאות להראות חכמתם ולא נתכוונו להתעצם ולהתדבק בקדושת ורוחניות התורה ולהמשיך השכינה למטה בארץ כדי שתעלה נשמתם למדרגה גדולה אחרי מיתתם הנה בזה עשו פירוד שנסתלקה השכינה מן הארץ ועלתה לה למעלה והארץ נשארה בגשמיותה בלי קדושה וזה היה גורם חורבנה ואבידתה

תוספות מסכת ברכות דף יא: ד"ה שכבר נפטר באהבה רבה

... ברכת אשר בחר בנו וברכת לעסוק בדברי תורה שהן עיקר לברכת התורה פוטרת כל היום. וא"ת מאי שנא מסוכה שצריך לברך על כל סעודה וסעודה לישב בסוכה. וי"ל דשאני תורה שאינו מייאש דעתו דכל שעה אדם מחוייב ללמוד דכתיב והגית בו יומם ולילה והוי כמו יושב כל היום בלא הפסק. אבל אכילה בסוכה יש שעה קבועה... והיה אומר ר"ת כשאדם עומד ממטתו בלילה (בשחרית) ללמוד שא"צ לברך ברכת התורה מפני שברכת התורה של אתמול שחרית פוטרת עד שחרית אחרת ולא נהירא....

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן מז

סעיף ט - י"א שאם הפסיק בין ברכת התורה ללמודו אין בכך כלום, והנכון שלא להפסיק ביניהם וכן נהגו לומר פרשת ברכת כהנים סמוך לברכת התורה

סעיף י - אם הפסיק מללמוד ונתעסק בעסקיו כיון שדעתו לחזור ללמוד, לא הוי הפסק. וה"ה לשינה ומרחץ ובית הכסא, דלא הוי הפסק (משנה ברורה: ... לעולם ליכא היסח הדעת...)

מסכת כריתות דף טו.

אמר רבי עקיבא: שאלתי את רבן גמליאל ואת ר' יהושע באיטליס של עימאום, שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל: הבא על....

תוספות ישנים מסכת כריתות דף טו. ד"ה שהלכו

תוספות עד כאן לא קאמרו קומטוס אלא כחוטו ואת גט דנפין מוהלקין * ולפיין אחות אשה נמי אם היא נשוי ב' נשים ונא על הסליחות שהיא אחות שתיין
 v מלך אם וזו מלך אם קומטוס ממייב [על] ישיבו: איכא למיפך מה לה' נשוי ט' * ר"ג ור' יהושע דעבדי סק"ו ס"ל דלא תליא מילתא אלא
 בשמות: לחייב על אחת ט' * אין להקשות מל"ל לחוקמה * שם אחת אחת דמיירי במהלוקין לגמרי כגון כח נשוי וכלתו דהא קרא נאחש
 מיירי אך קשה איסור ט"ל ומוסיף מנא ליה דהא איסור בת אחת ס"ק * שדולכו ליקח בהמה למשתה ט' * להודיע שבחן שאפי"ע טהיו עמודין היו פוסקין
 דכתיב טוה: * אדם אבר המדולדל בו עקור * כפרק השור והנוגע י"ף בהמה משנלים ומימה אדם מנ"ל דטור: